

Tudományos és Művészeti Diákköri Konferencia 2023
Képzőművészeti Szekció

FÁZIS

Szerző: Tarr Regina

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Építészmérnöki kar, 2021/2022 évfolyam

**Téma: Tér és mozgás összefüggéseinek kutatása, alkotás a
kinetikus térben**

**Témavezető: Sebestény Ferenc DLA, egyetemi adjunktus,
Rajzi és Formaismereti Tanszék**





A tér, és a térben a mozdulatra rávilágítva. A téri helyzetek, bár folyamatosan adóttak minden közegben, mégis olyan hatással lehetnek a pszichére és testre egyaránt, melyre talán csak utólagosan eszmélünk rá. Egy fázis. Semmi sem tart örökké, mindennek ideje és lejáratí ideje van, legyen az test, épület, mozdulat, ... de nem a lélek.

Elsődleges célom, hogy egy olyan közeget hozzak létre különböző formák, arányok, fények segítségével, amely az elmélyülés lehetőségét kínálja az általuk keltett esztétikai és lelki hatásokkal minden résztvevő számára. A hangsúlyt a megélésre helyezem. Mit is jelent megélni valamit, a jelenben élni, belesimulni abba a másodpercbé, amely épp földön tart minket vagy épphogy segít elrugaszkodni onnan. Lehet-e olyan teret alkotni, amely egyszerre tesz minket biztossá és bizonytalaná? Észlelhetünk-e valamit, amiről tudjuk, hogy lehetetlen, mégis látható? Megragadni a feszültséget, amelyik az illúziót és a realitás fűzi össze, az a lelki és vizuális benyomás, amelyre törekszem.

Mennyire lehet valami teljesen bizonyos vagy bizonytalan? Habár a határozottság és biztonság általában a cél mégis mindenkiben ott lakozik valahol mélyen a bizonytalanság. Az installációm egy részét is a bizonytalanság képezi. A fény sem örök, mindig eljön az a momentum amikor a sötétség átveszi a hatalmat, éppen ezért nem lehet végtelen érvényű alkotásként kezelni. Pont olyan illékony, mint a történelmi és gondolati háttéré.

Egy tér észlelésében, felfedezésében általában az értelem keresése majd megeléje a kulcs, ebben az esetben azonban épp a racionalitás elvesztése, valamint ennek a folyamatnak a megeléje. Kiragadni a lelket a megszokott közegéből és arra invitálni, hogy akár csak egy perc erejéig is, de hagyja maga mögött az őt körülvevő valóság káoszát és tegye meg az első lépést a belső csendje felé.



A csend. A csend mely mozdulatlanságot sugároz. Azt a mozdulatlanságot, mely valóságon túlmutató teret formál és kiterjed a testen túlra. Egy üres tér már magában is hatalmas erővel bír mivel képes vizuális hatásokon keresztül különböző érzelmek felszabadítására az emberi testben és lélekben egyaránt. Azonban, ha ebbe a térbe belép egy személy, az attól a perctől kezdve nem csak egy tér és nem csak egy személy, hanem szereplő is egyben. Olyan érzéshez tudnám hasonlítani, mint amikor a nagy hangzavar közepette valaki kiszippantja a hangokat. Egyszerre minden nyugodt és csendes lesz. Megnyugvást, békét találunk benne. Egy üres térről van szó.

De mitől is lesz ez a tér határolt és mégis végtelen? Hogyan lehet formálni, modulálni azt? Mi az a minimális gesztus, amellyel észlelhetővé és konkrétta lehet tenni egy teret?



Ezekre a kérdésekre keresem a választ. Mi lenne alkalmasabb eszköz erre a törekvésre, mint egy olyan épület tereinek életre keltése, mely hosszú évek óta üres és elhagyatott, csak homályos képe az egykori önmagnak. Az elhanyagoltság magába foglalja a kiábrándító és taszító jelzőket, de fellelhető még benne az elfeledett szépség érzete is. Az épületem, amely otthont ad ennek az alkotó közegnek egykoron Románia második legnagyobb bútorgyárának minősült, mára azonban csak egy kisemmizett épületrendszer. A legtalálhatóbb kifejezés az épületre talán a szellemgyár.

Lássuk, mi történik, ha egy személy is helyet foglal magának ezen terekben. Hogyan hat a térre, az arról való képzeleteinkre? Mozdulataival nemcsak teret formál, de sokkal jelentősebb dolgokra képes.



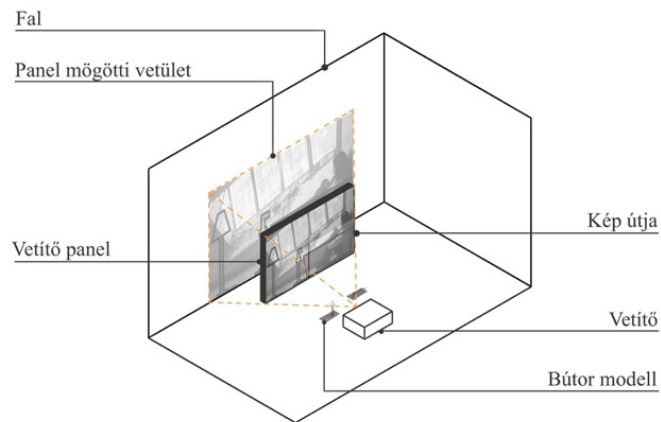
Kontextust teremt, ami átformálja és értelmezi a gyár üres tereit, az installáció vegytiszta, absztrakt világát, vetített bútorait. Bele tud olvadni olyannyira, hogy észre se vegyük, majd hirtelen főszereplővé válik, aki azért jött, hogy elfoglalja méltó helyét és beteljesítse sorsát pár négyzetméteren. Lebegést idéz elő a „van” és a „lehet” között. A fázisban létezik és arra hív minket, hogy kövessük őt.

Bár már nem tartalmaz gépeket vagy nem a munkának a nyüzsgő jellege zajlik benne, mégis érezni lehet az ott dolgozó lelkeket. Tekintsünk erre a “talált” épületre alkotó térként. Engedjük át magunkat azoknak a téri és vizuális hatásoknak, amelyek itt fellelhetőek, a természet bár pusztító, de fenséges működésének.



Először belépni ezen falak mögé kísérteties volt és mégis izgalmas. Minden porcikámmal meg voltam győződve afelől, hogy itt már minden meghalt, ami élt is valamikor. Ahogy ezek a gondolatok cikáztak a fejemben, elém tárult a csarnok melynek még a monumentalitása sem tudta elvenni a figyelmem arról a parányi fáról, mely a beton padlóból kitörve úgy döntött élni akar. Szinte hátborzongató az a rejtelmesség és história, amely ezen épület falai között zeng. Szeretnék nem csak úgy tekinteni rá, mint falak, födémek és felülvilágítók bámulatos architektonikus szövetére, hanem érző lényként egyaránt, mert ez az épület élni akar. Üres terein a káosz, majd a természet és a csend vette át a hatalmat. De nem rémített meg, sőt, egyre jobban magával ragadott.

Egy kontrasztokra építő installációt, vizuális világot hozok létre. A teljesen steril, művi, szinte laboratóriumi világ és a leromlott épület érzelmeket és gondolatokat ébresztő ellenpontjával.



A jelen és a múlt, a hibátlan és a félig elpusztult, az idea és a valóság végpontjai közé feszítem ki alkotásomat. De nem csupán találkozik a destruktív környezet és a puritán stúdió, hanem a két szál elkezd összefonódni egymással. A kapcsolatot az ember, a mozdulat teremti meg, mely mindkét térben és szellemi dimenzióban, a valós jelenben és a megidézett múltban is létrejön...

Az installáció elemeinek az előkészítési folyamata a talált gyárépület elemzésével és fotózásával kezdődött. Olyan tereknek a fellelésével, amelyek alkotásra buzdítottak. A fotósorozat készítéséhez egy 3x3x3 m kocka stúdiót építettem, különös tekintettel arra, hogy a falak felülete minél simább, homogén legyen a vetítés minőségének megőrzése érdekében. A kezdetleges bútor modelljeim fekete kartonból készültek. Ezen darabok az első fotózás során a használhatóság céljából szolgáltak. Miután az elvi és benyomási kritériumoknak is megfelelt, következett a végleges modell elkészítése majd az ezekkel való fotósorozat előkészületei. A végleges modell közepes sűrűségű farostlemezből készült (MDF).

A végleges fotózás már ezekkel a darabokkal zajlott. A képek és az installáció összehangolása volt az utolsó teendő. Néhány próbálkozás után nyilvánvalóvá vált, hogy a figyelem felkeltése végett egy panel lesz az, ami a jó helyre tereli a közönség figyelmét. Az installációmnak 5 kulcsfontosságú részt tudok tulajdonítani. Egy fehér fal bár nem tűnik alapvetőnek, mégis annak bizonyult. Ez elé kerül a szítás panel, amely átengedi a kép egy részét, megengedi a fénynek a falra való továbbítását. A panel elé a meglévő bútor modelljeim helyeztem, melyekkel a különböző gyári képekre tudom az itt készült bútor darabokat vetíteni. A vetítő a mindenható az installációban. Mindenek fölött, pontosabban minden mögött áll.



Mozdulatainknak és a tárgyaknak jelentősége van. Emlékeket idéznek fel... Egy-egy bútor, egy sokszor ismételt ismerős mozdulat... ahogy egy széken mellettem ül, ahogy az asztalra támaszkodik... Egy szekrény rejthet csodát, kincseket, ám borzalmakat is. A lélek ezer emlékkel kapcsolódik a bútorokhoz, tárgyakhoz. Általuk őrzi oly élénken életünk egy-egy fázisának érzéseit.

Maga a bútorok vetülete a falon bizonytalanságot ám megnyugvást is okoz. A fehér, homogén fal ahogy felfogja a fénysugarakat reményt keltő. Akár pár darabból is végtelen sok variáció születhet. Különböző terekben elképzelni mi is játszódhatott le évekkal ezelőtt, vagy akár elképzelni, hogy a jövőben hogyan hasznosíthatják ezeket a tereket az, ahol ez a két szál találkozik.

Fázis. Egyértelmű vagy mégsem? Első sorban egy mozzanatra, pontosabban a mozzanat illékonyására vonatkozik. Ami viszont rejtett értelemmel bír az, hogy a csillagászatban egy-egy megvilágított égitestnek azt az alakját jelenti, amelyben a megvilágítástól függően látjuk. Tekintsük hát a bútordarabokból álló modellt az égitestnek melyet átvilágítva értelmet nyer minden eddigi felvetésünk.

Minden személy, tárgy születésekor felcímkezésre kerül, mellyel együtt megkapja azt is, hogy mi lesz a célja élettartalma során. Ezzel párhuzamosan azt is, hogy mi lesz a veszte és a lejárata. Ezen kifeszített végpontokon belül található a fázis. Ezennel vessük magunkat a múltidézés és téri észlelés hatása alá majd *“Kövessük őt a FÁZISBA”*.